

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/562 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 6. aprila 2022

o spremembi uredb (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 223/2014 v zvezi s kohezijskim ukrepom za begunce v Evropi (CARE)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 175, tretji odstavek, in člena 177 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Nedavna vojaška agresija Ruske federacije proti Ukrajini in oboroženi spopadi, ki potekajo, so korenito spremenili varnostne razmere v Evropi. Zaradi te vojaške agresije se Unija in zlasti njene vzhodne regije soočajo z znatnim pritokom ljudi. To je dodaten izziv v obdobju, ko gospodarstva držav članic še vedno okrevajo po pandemiji COVID-19.
- (2) Države članice so že sposobne financirati širok nabor naložb za obravnavanje migracijskih izzivov v okviru svojih programov kohezijske politike v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada (ESS), vključno z dodatnimi viri, ki so na voljo kot pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU), da bi se zagotovila pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva. Ukrepi lahko zajemajo naložbe na področju socialne vključenosti, zdravja, izobraževanja, zaposlovanja, stanovanj in otroškega varstva, vključno z naložbami v infrastrukturo, obnovo prikrajšanih mestnih območij, ukrepi za zmanjšanje prostorske in izobraževalne izoliranosti migrantov ter ustanavljanjem podjetij. Države članice lahko preostale vire iz svojih programov preusmerijo v obravnavanje takih migracijskih izzivov. Poleg tega se lahko Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (FEAD) uporabi za zagotavljanje hrane in osnovne materialne pomoči osebam, vključno z državljani tretjih držav, ki jih je prizadela vojaška agresija Ruske federacije.

⁽¹⁾ Mnenje z dne 23. marca 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 4. aprila 2022.

- (3) Medtem ko za dodatne vire, ki so na voljo v okviru REACT-EU, že veljajo številne prožnosti glede ureditve njihovega izvrševanja, je treba omogočiti večjo prožnost pri uporabi sredstev ESRR, ESS in FEAD iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020. Glede na nujnost obravnavanja migracijskih izzivov, ki so posledica vojaške agresije Ruske federacije proti Ukrajini, bi morali biti odhodki za operacije, ki obravnavajo te izzive, upravičeni od datuma, ko se je ta vojska agresija začela. Poleg tega bi bilo treba povečati prožnost pri načinu uporabe ESRR in ESS za take operacije, da bi se razpoložljiva sredstva v okviru programov lahko hitro uporabila, pod pogojem, da je zadevna operacija v skladu z operativnim programom, kakor je bil po potrebi spremenjen. Ta prožnost bi morala dopolnjevati možnosti za dopolnilno financiranje operacij, ki so že na voljo. Uvesti bi bilo treba tudi poenostavljeno ureditev poročanja glede podatkov o udeležencih teh operacij.
- (4) Za zagotovitev, da lahko zadevne osebe brez odlašanja prejmejo pomoč v okviru FEAD, je primerno državam članicam omogočiti, da spremenijo nekatere elemente operativnih programov, ki jih podpira FEAD, ne da bi bil za to potreben sklep Komisije.
- (5) Podpora, zagotovljena v okviru kohezijske politike, bi morala dopolnjevati zlasti ukrepe, ki se financirajo iz Sklada za azil, migracije in vključevanje, da se čim bolj poveča učinek razpoložljivih sredstev.
- (6) Posledice pandemije COVID-19 so države članice prizadele na način brez primere. Splošni učinek te pandemije je zelo močno obremenil proračune držav članic zaradi nenadnega in znanega povečanja javnih naložb, potrebnih za njihove sisteme zdravstvenega varstva in druge sektorje njihovih gospodarstev. Zaradi tega je obstajalo tudi tveganje za motnje v podpori, ki se zagotavlja najbolj ogroženim. To je privedlo do izrednih razmer, ki jih je bilo treba reševati s posebnimi ukrepi.
- (7) V odziv na posledice izbruha COVID-19 sta bili uredbi (EU) št. 1301/2013 ⁽³⁾ in (EU) št. 1303/2013 ⁽⁴⁾ Evropskega parlamenta in Sveta spremenjeni z Uredbo (EU) 2020/460 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, da se je omogočila večja prožnost pri izvajanju programov, ki jih podpirajo ESRR, ESS in Kohezijski sklad (v nadaljnjem besedilu: skladi) ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo. Ker so se resni negativni učinki te krize na gospodarstva in družbe Unije poslabšali, pa sta bili obe uredbi znova spremenjeni z Uredbo (EU) 2020/558 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.

Poleg tega je bila Uredba (EU) št. 223/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ v odziv na vpliv krize zaradi COVID-19 na najbolj ogrožene spremenjena z Uredbo (EU) 2020/559 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, da bi se uvedli posebni ukrepi za FEAD za obravnavanje izbruha COVID-19. Navedene spremembe so zagotovile izredno dodatno prožnost, ki je državam članicam omogočala, da se osredotočijo na potrebni odziv na krizo brez primere, in sicer z okrepitevijo možnosti mobilizacije neporabljene podpore iz skladov in s poenostavitvijo postopkovnih

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja „naložbe za rast in delovna mesta“ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 289).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2020/460 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. marca 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 508/2014 glede posebnih ukrepov za mobilizacijo naložb v zdravstvenih sistemih držav članic in v drugih sektorjih njihovih gospodarstev v odziv na izbruh COVID-19 (Naložbena pobuda v odziv na koronavirus) (UL L 99, 31.3.2020, str. 5).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2020/558 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1301/2013 in (EU) št. 1303/2013 glede posebnih ukrepov za zagotovitev izredne prožnosti pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov v odziv na izbruh COVID-19 (UL L 130, 24.4.2020, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) št. 223/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2014 o Skladu za evropsko pomoč najbolj ogroženim (UL L 72, 12.3.2014, str. 1).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2020/559 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 223/2014 glede uvedbe posebnih ukrepov za obravnavanje izbruha COVID-19 (UL L 130, 24.4.2020, str. 7).

zahtev, povezanih z izvajanjem programov, da bi se obravnavala potreba po hitrem odzivu na to krizo. Z naknadno spremembo Uredbe (EU) št. 1303/2013, uvedeno z Uredbo (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾, so bili dani na voljo znatni dodatni viri REACT-EU, da bi se zagotovila pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva.

Kot del istega svežnja je bila Uredba (EU) št. 223/2014 spremenjena tudi z Uredbo (EU) 2021/177 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾, da bi se državam članicam omogočila mobilizacija teh dodatnih virov za najbolj ogrožene v okviru izvajanja FEAD.

- (8) Čeprav so prožnosti in dodatna sredstva, zagotovljeni za programsko obdobje 2014–2020, državam članicam pomagali pri njihovem odzivu na krizo in prizadevanjih za okrevanje, sta pojav novih različic koronavirusa, zlasti različice omikron, ter vsesplošno zaostrovanje omejitev v zadnjem četrtletju leta 2021 še naprej resno negativno vplivala na gospodarstva in družbe držav članic ter ovirala običajno izvajanje programov kohezijske politike in programov, ki jih podpira FEAD. Nedavna vojaška agresija Ruske federacije in posledični migracijski tokovi so te vplive še okrepili in lahko dodatno ogrozijo okrevanje gospodarstva Unije. V skladu z možnostjo iz Uredbe (EU) 2020/558 je zato treba določiti izredno podaljšanje enega od ukrepov, uvedenih z navedeno Uredbo, in sicer možnost uporabe 100-odstotne stopnje sofinanciranja za obračunsko leto 2020–2021, v naslednje obračunsko leto.
- (9) Da bi se zmanjšala obremenitev javnih proračunov, ki izvira iz potrebe po odzivu na krizne razmere, pospešilo izvajanje programov in omogočile potrebne naložbe za okrevanje regij, bi bilo treba državam članicam dati izredno možnost, da za program, ki ga podpirajo ESRR, ESS, Kohezijski sklad ali FEAD, uporabijo 100-odstotno stopnjo sofinanciranja tudi za obračunsko leto 2021–2022.
- (10) Da bi se upoštevale zgornje meje za plačila večletnega finančnega okvira za leti 2022 in 2023, bi bilo treba za ti leti določiti zgornjo mejo za plačila, ki izhajajo iz uporabe 100-odstotne stopnje sofinanciranja v okviru ESRR, Kohezijskega sklada ali ESS. Plačila, ki jih ni mogoče izvesti zaradi uporabe teh zgornjih mej, bi morala Komisija ob upoštevanju razpoložljivosti sredstev izplačati čim prej, bodisi s sprejetjem obračuna bodisi z naknadnimi plačili. Takšna odložena plačila ne bi smela vplivati na sprejetje obračuna ali imeti drugih učinkov.
- (11) Glede na to, da uporaba 100-odstotne stopnje sofinanciranja ne bo bistveno vplivala na vsebino samih operativnih programov, je primerno, da se omogoči njeno hitro izvajanje, ne da bi bilo treba v ta namen sprejeti sklep Komisije o odobritvi sprememb finančnih preglednic operativnega programa s strani držav članic. Kljub temu bi morala država članica predložiti uradno obvestilo o revidiranih finančnih preglednicah pred predložitvijo končnega zahtevka za plačilo za obračunsko leto. Morebitne posledične spremembe, vključno z vrednostmi kazalnikov, se lahko izvedejo kot del naknadne spremembe programa po koncu obračunskega leta.
- (12) Ker cilja te uredbe, in sicer uvedbe ukrepov prožnosti pri zagotavljanju podpore iz skladov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov predlaganega ukrepa lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2020/2221 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013, kar zadeva dodatne vire in ureditev izvrševanja, da se zagotovi pomoč za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in njenih socialnih posledic ter za pripravo zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja družbe in gospodarstva (REACT-EU) (UL L 437, 28.12.2020, str. 30).

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2021/177 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 223/2014 glede uvedbe posebnih ukrepov za reševanje krize, povezane z izbruhom COVID-19 (UL L 53, 16.2.2021, str. 1).

- (13) Uredbi (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 223/2014 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (14) Ker je nujno treba obravnavati migracijske izzive, ki so posledica nedavne vojaške agresije Ruske federacije, in še vedno trajajočo javnozdravstveno krizo zaradi pandemije COVID-19, je primerno določiti izjemo od roka osmih tednov iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (15) Glede na potrebo, da se državam članicam omogoči, da pravočasno spremenijo svoje programe, da bodo lahko uporabile 100-odstotno stopnjo sofinanciranja za obračunsko leto 2021–2022, bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Sprememba Uredbe (EU) št. 1303/2013

Uredba (EU) št. 1303/2013 se spremeni:

- (1) v členu 25a se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Z odstopanjem od člena 60(1) ter prvega in četrtega pododstavka člena 120(3) se lahko uporabi 100-odstotna stopnja sofinanciranja za izdatke, prijavljene v zahtevkih za plačilo za obračunsko leto, ki se začne 1. julija 2021 in konča 30. junija 2022, za eno ali več prednostnih osi v programu, ki ga podpira ESRR, ESS ali Kohezijski sklad.

Z odstopanjem od člena 30(1) in (2) ter člena 96(10) za uporabo 100-odstotne stopnje sofinanciranja ni potreben sklep Komisije o odobritvi spremembe programa. Država članica Komisijo uradno obvesti o revidiranih finančnih preglednicah, potem ko jih odobri odbor za spremljanje. 100-odstotna stopnja sofinanciranja se uporablja le, če je Komisija uradno obveščena o finančnih preglednicah pred predložitvijo končnega zahtevka za vmesno plačilo za obračunsko leto, ki se začne 1. julija 2021 in konča 30. junija 2022, v skladu s členom 135(2).

Skupna dodatna plačila, ki izhajajo iz uporabe 100-odstotne stopnje sofinanciranja, ne presegajo 5 milijard EUR v letu 2022 in 1 milijarde EUR v letu 2023.

Komisija pred uradnim obvestilom iz drugega pododstavka izvede vmesna plačila z uporabo stopnje sofinanciranja, ki se uporablja za zadevne prednostne osi. Z odstopanjem od člena 135(5) Komisija izplača dodatne zneske, ki izhajajo iz uporabe 100-odstotne stopnje sofinanciranja, po prejemu vseh končnih zahtevkov za vmesno plačilo za obračunsko leto 2021–2022, po potrebi sorazmerno, da se upoštevajo zgornje meje iz tretjega pododstavka.

Z odstopanjem od člena 139(7) se preostali zneski, ki izhajajo iz uporabe 100-odstotne stopnje sofinanciranja in ki jih zaradi upoštevanja zgornjih mej iz tretjega pododstavka ni mogoče izplačati po sprejetju obračuna, izplačajo v letu 2024 ali pozneje.“;

- (2) v členu 65(10) se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od odstavka 9 so izdatki za operacije, ki obravnavajo migracijske izzive zaradi vojaške agresije Ruske federacije, upravičeni od 24. februarja 2022.“;

- (3) v členu 98 se doda naslednji odstavek:

„4. Operacije za obravnavanje migracijskih izzivov zaradi vojaške agresije Ruske federacije se lahko financirajo bodisi iz ESRR bodisi iz ESS na podlagi pravil, ki se uporabljajo za drugi sklad.

V takih primerih se te operacije načrtujejo v okviru namenske prednostne osi tega drugega sklada, ki prispeva k njegovim ustreznim prednostnim naložbam.

Kadar je za operacije v okviru namenske prednostne osi iz drugega pododstavka treba sporočiti podatke o udeležencih, ti podatki temeljijo na informiranih ocenah in so omejeni na skupno število podprtih oseb in število otrok, mlajših od 18 let.

Ta odstavek se ne uporablja za programe v okviru cilja ‚evropsko teritorialno sodelovanje‘.

Člen 2

Sprememba Uredbe (EU) št. 223/2014

Uredba (EU) št. 223/2014 se spremeni:

(1) v členu 9(4) se doda naslednji pododstavek:

„Prvi in drugi pododstavek se uporabljata tudi za spremembo elementov operativnega programa, da bi se obravnavali migracijski izzivi zaradi vojaške agresije Ruske federacije.“;

(2) v členu 20 se vstavi naslednji odstavek:

„1b. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko za odhodke, prijavljene v zahtevkih za plačilo za obračunsko leto, ki se začne 1. julija 2021 in konča 30. junija 2022, uporabi 100-odstotna stopnja sofinanciranja.

Z odstopanjem od člena 9(1), (2) in (3) za uporabo 100-odstotne stopnje sofinanciranja ni potreben sklep Komisije o odobritvi spremembe programa. Država članica Komisijo uradno obvesti o revidiranih finančnih preglednicah iz oddelka 5.1 predlog za operativni program iz Priloge I. 100-odstotna stopnja sofinanciranja se uporablja le, če je Komisija uradno obveščena o finančnih preglednicah pred predložitvijo končnega zahtevka za vmesno plačilo za obračunsko leto, ki se začne 1. julija 2021 in konča 30. junija 2022, v skladu s členom 45(2).“;

(3) v členu 22(4) se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od prvega pododstavka so odhodki za operacije, ki obravnavajo migracijske izzive zaradi vojaške agresije Ruske federacije, upravičeni od 24. februarja 2022.“.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 6. aprila 2022

Za Evropski parlament
predsednica
R. METSOLA

Za Svet
predsednik
C. BEAUNE